KOMMISSIONENS BESLUT

av den 12 mars 2002

om statligt stöd C 62/2001 (ex NN 8/2000) som Förbundsrepubliken Tyskland har genomfört till förmån för Neue Erba Lautex GmbH och Erba Lautex GmbH i konkurs

[delgivet med nr C(2002) 944]

(Endast den tyska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2002/783/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig [1] och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Genom en skrivelse av den 29 december 1999, som inkom den 3 januari 2000, underrättade Tyskland kommissionen om stöd till förmån för det nybildade företaget Neue Erba Lautex GmbH. Då stödet redan hade betalats ut, registrerades det som icke anmält stöd med nummer NN 8/2000.

(2) Kommissionen ställde i skrivelse av den 24 januari 2000 vissa frågor i ärendet, och dessa besvarades i skrivelser som inkom den 24 februari och 6 mars 2000. Ytterligare frågor ställdes i en skrivelse av den 17 april 2000, som besvarades den 5 juni 2000. Ärendet diskuterades vid ett möte med företrädare för den tyska regeringen den 6 juni 2000. Ytterligare upplysningar lämnades den 6 juli och 9 oktober 2000 samt den 8 januari 2001. Ärendet diskuterades på nytt vid ett möte med företrädare för den tyska regeringen den 28 februari 2001. Därefter ställdes kompletterande frågor i en skrivelse av den 15 mars 2001, som besvarades den 9 och 17 april 2001. Ytterligare frågor ställdes den 26 april 2001, och kompletterande upplysningar inkom till kommissionen den 7 maj och den 6 juni 2001.

(3) Genom en skrivelse av den 30 juli 2001 underrättade kommissionen Tyskland om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende detta stöd. Tyskland svarade genom en skrivelse av den 21 september 2001, som registrerades den 24 september 2001.

(4) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* [2]. Kommissionen har uppmanat alla berörda parter att inkomma med sina synpunkter. Synpunkter har inkommit från två tyska konkurrenter och ett belgiskt textilindustriförbund. Dessa synpunkter har översänts till Tyskland genom skrivelser av den 11 och 21 december 2001 och den 10 januari 2002. Tyskland svarade genom en skrivelse av den 7 februari 2002, som registrerades påföljande dag.

II. BESKRIVNING AV STÖDET

A. Företaget

a) *Neue Erba Lautex GmbH*

(5) Enligt föreliggande uppgifter är Neue Erba Lautex GmbH (nedan kallat NEL) ett bolag med begränsad ansvarighet och ett aktiekapital på 25 000 euro. Det grundades den 23 december 1999 av den tillfällige konkursförvaltaren för Erba Lautex GmbH, sedan detta företag den 2 november 1999 hade begärt sig i konkurs [3]. NEL bildades som helägt dotterbolag till Erba Lautex GmbH i konkurs och har fortsatt detta bolags verksamhet utan avbrott. Avsikten med grundandet var att bjuda ut NEL till försäljning och överföra tillgångarna i Erba Lautex GmbH till NEL.

(6) Enligt Tyskland har NEL arrenderat vissa tillgångar i Erba Lautex GmbH i konkurs. Av dokument som lämnats till

[1] EGT C 310, 7.11.2001, s. 3.

[2] Se fotnot 1.

[3] Konkursförfarandet inleddes den 31 december 1999.

kommissionen framgår att NEL för dessa tillgångar betalat en arrendeavgift på 215 626 euro (421 729 tyska mark) per månad. Kommissionen har inga uppgifter om huruvida arrendet faktiskt betalas. Några beställningar som inte effektuerats övertogs från Erba Lautex GmbH i konkurs.

(7) NEL:s personal består av 249 anställda i Erba Lautex GmbH i konkurs, 16 praktikanter och den tidigare verkställande direktören, Matt [4]. Enligt uppgift från Tyskland sades avtalen upp med de 249 anställda i Erba Lautex GmbH i konkurs enligt en överenskommelse med personalföreträdare. De anställda undertecknade därefter direkta avtal med NEL. Inga avgångsvederlag utbetalades.

(8) Enligt Tyskland har företaget följande struktur:

Erba Lautex i konkurs

(med tillgångar och personal som överförts till NEL)

NEL

(9) NEL fortsätter verksamheten i Erba Lautex GmbH i konkurs som verkade i textilindustrin, och verkar därmed också på textilmarknaden. Företagets verksamhet återupptogs den 31 december 1999. Liksom Erba Lautex GmbH i konkurs har även NEL sitt säte i Neugersdorf i Sachsen, ett stödområde enligt artikel 87.3 a i EG-fördraget.

[4] Enligt Tyskland är Maron, tidigare investerare och verkställande direktör i Erba Lautex GmbH, inte längre verksam i denna funktion.

Försök till försäljning av NEL

(10) Tyskland förklarade redan i december 1999 att tillgångarna i Erba Lautex skulle överlåtas till NEL, varpå NEL skulle säljas i ett öppet och villkorslöst anbudsförfarande. Konkursförvaltaren gav Price Waterhouse Coopers (nedan kallat PWC) i uppdrag att genomföra ett anbudsförfarande. Enligt Tyskland offentliggjordes den 25 februari 2000 en anbudsinfordran i *Financial Times* och på Internet, och dessutom riktades en skrivelse till 70 textilföretag i och utanför Europa. Den ursprungliga fristen för inlämnande av anbud fastställdes till den 20 mars 2000, men utsträcktes till den 12 maj 2000 för att ge intressenterna mera tid för att lämna in anbud.

(11) Enligt Tyskland skedde förhandlingar med flera intressenter. Konkursförvaltaren räknade med att kunna avsluta försäljningen tidigast i slutet av februari 2001. Detta skedde inte. Tyskland bekräftar att förhandlingar med potentiella investerare äger rum, men har med hänvisning till yrkanden om sekretess varken uppgett de potentiella investerarnas antal eller namn.

Planerad omstrukturering av NEL

(12) Tyskland har lagt fram en studie som gjorts av PWC, enligt vilken bildande av en efterträdare till Erba Lautex GmbH endast skulle vara möjligt om nybildningen vore ostrukturerad. De beräknade kostnaderna för omstrukturering av det nybildade NEL framgår av följande tabell:

Omstruktureringsåtgärder	Kostnader (miljoner tyska mark)	Kostnader (miljoner euro)
Förvärv av mark och byggnader (*)	8,0	4,090
Förvärv av lös egendom (**)	6,0	3,067
Nyinvesteringar	8,0	4,090
Likviditet	27,0	13,805
Återbetalning av två lån till BvS och fristaten Sachsen	8,7	4,448
Summa	**57,7**	**29,500**

(*) Markens värde fastställdes av en fristående värderingsman till 0,911 miljoner euro (1,781 miljoner tyska mark) och byggnadernas värde till 3,329 miljoner euro (6,512 miljoner tyska mark).
(**) Värderad till 5,9 miljoner tyska mark av en fristående värderingsman.

(13) Enligt Tyskland rör det sig om maximibelopp. Ingen uppgift finns om hur dessa utgifter skall finansieras eller huruvida statliga medel skulle ställas till förfogande vid en slutgiltig försäljning av NEL. Tyskland har visserligen från början förklarat att den planerade omstruktureringen skulle genomföras först efter en försäljning av NEL, men enligt senaste uppgifter har en rad åtgärder tydligen redan påbörjats, som utbildning av anställda, utveckling av nya produkter och ändring av företagets strategi.

(14) Enligt studien skulle NEL efter omstruktureringen fram till år 2002 åter bli lönsamt. Enligt senaste uppgifter led NEL år 2000 förluster på 1,62 miljoner euro (3,169 miljoner tyska mark). Det angavs inte hur dessa förluster skulle regleras och om de övertogs av NEL eller Erba Lautex GmbH. År 2001 uppgick förlusterna i NEL enligt senaste uppgifter till omkring en halv miljon euro (en miljon mark).

b) *Erba Lautex GmbH i konkurs*

(15) Det tidigare Lautex Weberei und Veredlung GmbH var ett textilföretag som fram till privatiseringen år 1997 förvaltades av Treuhandanstalt och därefter dess efterföljare, Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (nedan kallat BvS). År 1998 hade företaget 360 anställda. År 1997 hade det en omsättning på 29,158 miljoner euro (57,029 miljoner mark) och hade tillgångar på 45,976 miljoner euro (89,921 miljoner mark).

(16) År 1997 privatiserades företaget genom försäljning till Daun-koncernen, en blandad koncern med säte i Tyskland och även den verksam i textilbranschen, med 11 600 anställda och en omsättning på 0,72 miljarder euro (1,4 miljarder mark). I april 1998 övertog en annan investerare, Maron-koncernen, hälften av aktiekapitalet, och företaget bytte namn till Erba Lautex GmbH. Även Maron-koncernen verkar i textilsektorn. Till denna hör det tidigare Erba GmbH, som bearbetar skjort- och blustyger, samt väverier och färgerier i Tjeckien. Inga uppgifter har redovisats om koncernens personalstyrka, omsättning eller tillgångar.

(17) I sitt beslut 2000/129/EG ([5]) förbjöd kommissionen ett stöd på 60,84 miljoner euro (119 miljoner mark) till Erba Lautex GmbH. Stödet befanns vara oförenligt med den gemensamma marknaden, då det inte uppfyllde kriterierna i riktlinjerna för bedömning av statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter av den 23 december 1994 ([6]). Av detta skäl föreskrev kommissionen att stödet skulle återbetalas med ränta från och med den dag då det betalades ut. I november 1999 anmälde Erba Lautex GmbH sin konkurs. Enligt uppgifter från Tyskland registrerades det oförenliga stödet som en del av konkursboet. Hittills har inget stöd återbetalats.

B. **Nya finansieringsåtgärder**

a) *Påstått undsättningsstöd*

(18) Den 23 december 2000 fick NEL från Sächsische Aufbaubank (nedan kallat SAB) vad som uppgavs vara undsättningsstöd på 2,224 miljoner euro (4,35 miljoner mark). Den 1 februari 2001 beviljade BvS ytterligare ett lån av samma storlek för samma ändamål. Dessutom ställde BvS den 19 maj 2001 ytterligare ett belopp på 0,159 miljoner euro (0,312 miljoner mark) till förfogande. SAB ställde den 8 juni 2001 ett belopp av samma storlek till förfogande. Enligt Tyskland beviljades dessa lån till referensräntesats.

(19) Det påstådda undsättningsstödet uppgår till 4,767 miljoner euro (9,324 miljoner mark). Det beviljades ursprungligen för en tid av sex månader. Tidsfristen utsträcktes till tolv månader, då påbörjandet av omstruktureringen enligt Tyskland var försenat. Enligt Tyskland nåddes en överenskommelse om återbetalningen av lånen, enligt vilken ett belopp på 2 556 euro (5 000 mark) i månaden skulle återbetalas till SAB och BvS från den 1 juli 2001. Detta innebär en betydande förlängning av lånens ursprungliga löptid på tolv månader.

b) *Kapitaltillskott*

(20) Den 27 februari 2001 fick kommissionen uppgift om att BvS hade återbetalat 3,289 miljoner euro (6,434 miljoner mark) till de tidigare investerarna i Erba Lautex GmbH. Beloppet motsvarade den köpeskilling för företaget och det kapitaltillskott på 3,067 miljoner euro (6 miljoner mark) som hade avtalats med investerarna vid privatiseringen.

([5]) EGT L 42, 15.2.2000, s. 19.

([6]) EGT C 368, 23.12.1994, s. 12.

(21) Tyskland har lagt fram bevis för att respektive grupp investerare mellan april 1998 och augusti 1999 betalade in 1,533 miljoner euro (3 miljoner mark) som eget kapital. Privatiseringen knöts i avtalet till villkoret att kommissionen godkände de stöd som beviljats till företaget. Då kommissionen emellertid fattade beslut om avslag, gjorde investerarna anspråk på att beloppen skulle ersättas. Enligt privatiseringsavtalet skulle BvS återbetala beloppen till investerarna.

(22) När förfarandet inleddes, konstaterade kommissionen att företaget tillfördes kapital på 3,067 miljoner euro (6 miljoner mark), och att BvS inte registrerade detta belopp som fordran på Erba Lautex GmbH i konkursen. Som svar på inledningen av granskningsförfarandet meddelade Tyskland kommissionen att denna fordran med ränta den 27 juli 2001 registrerades som en del av konkursboet. Det finns ingen uppgift huruvida fordran godkändes av konkursförvaltaren.

III. SKÄL FÖR ATT INLEDA GRANSKNINGSFÖRFARANDET

(23) Med stöd av föreliggande upplysningar drog kommissionen slutsatsen att de offentliga finansiella åtgärderna till förmån för NEL och Erba Lautex innebär statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget. I sin preliminära bedömning ansåg kommissionen de båda företagen vara en ekonomisk enhet, då NEL är ett helägt dotterbolag till Erba Lautex i konkurs och har fortsatt dess drift genom att arrendera dess tillgångar.

(24) Kommissionen ansåg inte att det fanns något undantag som kunde motivera nya stöd till samma ekonomiska enhet, och tog särskild hänsyn till att det stöd som förklarades olagligt i juli 1999 inte hade återbetalats. Enligt EG-domstolens fasta rättspraxis skulle inte några nya stöd ha fått betalas ut innan det stöd som förklarats olagligt återbetalats. Dessutom hade detta nya stöd som anförts av de klagande klart ofördelaktig kumulerande inverkan på marknaden. Kommissionen hade därför tungt vägande betänkligheter mot att betrakta detta nya stöd som förenligt med den gemensamma marknaden. Av detta skäl inleddes ett formellt granskningsförfarande.

IV. SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

(25) Kommissionen har mottagit synpunkter från två tyska konkurrenter och ett belgiskt textilindustriförbund. Samtliga konkurrenter förklarade att den fortsatta driften av Erba Lautex GmbH i konkurs genom NEL skapade en betydande snedvridning av konkurrensen, särskilt med tanke på de låga priser NEL enligt uppgift skulle arbeta med. Det belgiska textilindustriförbundet uttalade farhågor för att Erba Lautex GmbH i konkurs kunde drivas vidare genom NEL och vara i stånd att arbeta till priser som enligt upplysningar som förbundet har tillgång till understiger kostnaderna, eftersom det stöd som förklarats olagligt inte återbetalats.

V. KOMMENTARER FRÅN TYSKLAND

(26) I sitt svar på inledningen av granskningsförfarandet insisterade Tyskland på att det nybildade NEL var ett *Auffanggesellschaft* (företag som bildats genom en likvidation eller ett övertagande) enligt undantagsbestämmelsen i fotnot 10 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter från 1999 ([7]). Enligt denna gäller det enda undantaget från principen att ett nybildat företag inte kommer ifråga för stöd till undsättning och omstrukturering ”fall som behandlas av Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben inom ramen för dess privatiseringsuppdrag och andra liknande fall i de nya delstaterna, dock endast i fall som avser företag som bildats genom en likvidation eller ett övertagande som ägt rum före den 31 december 1999”.

(27) Enligt Tysklands uppfattning är ett *Auffanggesellschaft* ett företag som bildas för att fortsätta verksamheten i ett företag i likvidation. I detta syfte övertar det tillgångarna, medan skulderna stannar kvar i det gamla företaget. De båda kriterierna är i detta fall givna. Gentemot kommissionens uppfattning att NEL inte kan räknas som ett *Auffanggesellschaft*, eftersom det inte likviderats och dess tillgångar inte övertagits, anser Tyskland att inledningen av konkursförfarandet är ett slags likvidation och arrendet av tillgångarna jämförbart med ett övertagande.

([7]) EGT C 288, 9.10.1999, s. 2.

(28) Beträffande synpunkterna från berörda parter förklarade Tyskland, att NEL måste arbeta med högre kostnader än det nu i konkurs försatta Erba Lautex GmbH tidigare hade gjort. Gentemot förklaringar från konkurrenter till NEL hävdade Tyskland att NEL hade gått miste om potentiella beställningar, eftersom man begärt högre priser än konkurrenterna. Dessutom kunde NEL med hänsyn till sitt nuvarande svåra läge inte föra någon aggressiv prispolitik.

VI. BEDÖMNING AV STÖDET

A. Stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget

(29) NEL och Erba Lautex GmbH i konkurs har fått finansiellt stöd av statliga medel, varigenom dessa företagsenheter gynnats gentemot sina konkurrenter. Då textilmarknaden i Europa kännetecknas av hård konkurrens och överskottskapacitet, hotar ett finansiellt gynnande av ett företag gentemot dess konkurrenter att snedvrida konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna.

(30) NEL går i nuläget med förlust och behöver enligt egna uppgifter omstruktureras för att kunna fortsätta driften av egen kraft. Dessutom är företaget ensam ägare till Erba Lautex GmbH i konkurs, som uppenbart är ett företag i svårigheter. När granskningsförfarandet inleddes, ansåg kommissionen att en privat investerare med hänsyn till företagets svårigheter inte skulle ha lämnat sådant finansiellt stöd. Därför betraktades den offentliga finansieringen till förmån för NEL och Erba Lautex GmbH som statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget.

(31) Det föregivna undsättningsstöd som beviljats av BvS, en offentlig myndighet, och SAB, ett offentligt kreditinstitut, samt anstånd med betalning av detta är de första åtgärder som kommissionen måste bedöma. Tyskland har aldrig bestridit det faktum att såväl NEL som Erba Lautex GmbH i konkurs skall betraktas som företag i svårigheter. Dessutom medger Tyskland att de lån som BvS och SAB beviljat direkt till NEL är att betrakta som undsättningsstöd. Kommissionen står därför fast vid sin uppfattning. Däremot bestrider Tyskland att kapitaltillskottet till Erba Lautex GmbH skall anses utgöra stöd. Enligt dess uppfattning hotar denna åtgärd inte att snedvrida konkurrensen på den gemensamma marknaden eller påverka handeln mellan medlemsstaterna.

(32) Vidare granskar kommissionen kapitaltillskottets stödkaraktär. När granskningsförfarandet inleddes, var kommissionens uppfattning att den ersättning som enligt privatiseringsavtalet lämnades till tidigare investerare för kapitaltillskottet i Erba Lautex GmbH inte gav företaget någon finansiell förmån. Kapitaltillskottet i sig gav emellertid Erba Lautex GmbH i konkurs en förmån såtillvida att dess kapital i och med detta höjdes med 3,07 miljoner euro (6 miljoner mark). Med återbetalningen av detta belopp genom BvS till tidigare investerare i Erba Lautex GmbH i konkurs stannade denna i efterhand av statliga medel beviljade förmån kvar i företaget. Man kan emellertid utgå från att förmånen beviljades vid tiden för privatiseringen. Genom att BvS samtyckte till att återbetala kapitaltillskottet till kommissionen om stöd till företaget som investerarna tidigare beviljats måste återbetalas, fungerade den nämligen som en borgen för kapitaltillskottet. Enligt kommissionens meddelande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget om statligt stöd i form av ansvars- och borgensförbindelser ([8]) beviljades förmånen vid den tidpunkt då förpliktelsen att täcka kapitalökningen ingicks, och inte vid den tidpunkt då verkställighet begärdes eller betalningar gjordes.

(33) Då textilmarknaden är konkurrensutsatt och det drivs handel mellan medlemsstaterna, hotar en sådan finansiell förmån att snedvrida konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna. Kommissionen hänvisar till sitt beslut 2000/129/EG, där den beskriver omständigheterna kring privatiseringen av Erba Lautex GmbH i konkurs. Kommissionen anser att ingen privatekonomisk investerare skulle ha åtagit sig att lämna ett sådant kapitaltillskott utan garanti för att det skulle ge någon avkastning.

(34) Därför står kommissionen fast vid sin uppfattning, att åtgärden skall betraktas som statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget. Det faktum att de tyska myndigheterna ett år efter det att investerarna kompenserats lät registrera denna fordran som en del av konkursboet, ändrar inte det faktum att kapitalökningen utgjorde stöd. Dessutom kunde de tyska myndigheternas bristande noggrannhet betraktas som ytterligare en finansiell förmån för företaget i konkurs och/eller dess borgenärer.

([8]) EGT C 71, 11.3.2000, s. 14.

B. **Stödmottagare**

(35) Redan när granskningsförfarandet inleddes, betvivlade kommissionen att det nybildade NEL skall betraktas som den enda mottagaren av det föregivna undsättningsstödet, vilket Tyskland hävdar.

(36) När granskningsförfarandet inleddes, utgick kommissionen från att NEL och Erba Lautex GmbH i konkurs var en enda ekonomisk enhet. NEL är ett helägt dotterbolag till Erba Lautex GmbH i konkurs och har inga egna tillgångar, utan arrenderar dessa från Erba Lautex GmbH i konkurs för att fortsätta verksamheten i detta. Erba Lautex GmbH i konkurs innehar samtliga aktier och tillgångar, och kontrollerar därmed den nybildade enheten. Kommissionen anser därför att stödmottagaren är den grupp som består av moderbolaget, Erba Lautex GmbH i konkurs och dess helägda dotterbolag NEL. Denna uppfattning är grundad på en analys av vilken ekonomisk enhet stödet slutligen gynnar.

(37) Det föregivna undsättningsstödet till förmån för NEL kom även Erba Lautex GmbH i konkurs till godo. Enligt uppgifter från Tyskland användes stödet till att betala löpande kostnader och ersättningsinvesteringar. Löpande kostnader är utgifter som uppstår när anläggningstillgångar används. I detta fall bestod de av kostnader för löner, energi, råvaruleveranser osv. Under det att medlen för att betala personalkostnaderna direkt kom NEL till godo, då NEL utnyttjar anläggningar och maskiner från Erba Lautex GmbH i konkurs, är stödet för att betala kostnader som uppstår vid användning av dessa eller av ersättningsinvesteringar i slutänden en förmån även för Erba Lautex GmbH i konkurs. Det är ett faktum att kapitaltillskottet kom Erba Lautex GmbH till godo.

(38) Med hänsyn till att NEL och Erba Lautex GmbH i konkurs bildar en grupp och att stöden har kommit båda tillgodo, kan man utgå från att stödmottagarna är de båda tillsammans.

C. **Undantagsbestämmelse från artikel 87.3 c i EG-fördraget**

(39) Det nya stödet till förmån för den grupp som består av NEL och Erba Lautex GmbH uppgår sammanlagt till 7,834 miljoner euro (15,324 miljoner mark). Det består av ett föregivet undsättningsstöd på 4,767 miljoner euro (9,324 miljoner mark) och ett kapitaltillskott på 3,067 miljoner euro (6 miljoner mark).

(40) Då stödet inte beviljades enligt någon godkänd stödordning, skall kommissionen betrakta det som nytt stöd. I artikel 87.2 och 87.3 i EG-fördraget finns undantagsbestämmelser från det allmänna förbudet mot stöd i artikel 87.1.

(41) Undantagen i artikel 87.2 EG-fördraget är inte aktuella i detta fall, då det inte är fråga om stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter, eller stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser, och stödet ges inte till näringslivet i något av de områden i Förbundsrepubliken Tyskland som påverkats genom Tysklands delning. Undantagen i artikel 87.3 b i EG-fördraget är inte heller tillämpliga.

(42) Ytterligare undantagsbestämmelser finns i artikel 87.3 a och 87.3 c i EG-fördraget. Då stödet inte är avsett för regional utveckling, utan för återställande av lönsamheten på lång sikt i ett företag i svårigheter, skulle här endast undantagsbestämmelsen i artikel 87.3 c i EG-fördraget kunna övervägas. Enligt denna kan statligt stöd ges för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter, när detta inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Härtill kommer att de enda åtgärder som Tyskland är berett att betrakta som stöd är undsättningsstöd. Tyskland har aldrig hävdat att det skulle röra sig om stöd till små och medelstora företag (SMF), och inte heller har man påvisat att företaget skulle ha SMF-status.

(43) Kommissionen har gett ut särskilda riktlinjer för att bedöma undsättnings- och omstruktureringsstöd. Efter en preliminär granskning är dess uppfattning att gemenskapens riktlinjer för forskning och utveckling, miljöskydd, små och medelstora företag eller sysselsättning och utbildning inte kan komma ifråga, utan endast riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter. Då en del av stöden beviljades efter den 30 april 2000, är gemenskapens riktlinjer av den 23 december 1999 ([9]) (nedan kallade riktlinjerna) tillämpliga ([10]).

([9]) Se fotnot 7.

([10]) Punkt 7.5 i riktlinjerna: ”Kommissionen kommer att granska förenligheten med den gemensamma marknaden av alla undsättnings- eller omstruktureringsstöd (...) på grundval av dessa riktlinjer om stödet, eller en del av det, beviljades efter det att riktlinjerna offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.”

a) *Företagets stödberättigande*

(44) Tyskland hävdar att NEL är den enda stödmottagaren och skall betraktas som *Auffanggesellschaft* enligt undantagsbestämmelsen i fotnot 10 i riktlinjerna. Som redan förklarats, medges enligt denna fotnot undsättnings- och omstruktureringsstöd till sådana företag i de nya delstaterna som bildats genom avveckling eller överföring av tillgångar fram till den 31 december 1999. När granskningsförfarandet inleddes, konstaterade emellertid kommissionen att inga tillgångar hittills avvecklats eller överförts. Tyskland hävdar att inledningen av konkursförfarandet skulle vara ett slags avveckling, och att arrendet av tillgångarna skulle vara jämförbart med ett övertagande.

(45) Kommissionen delar inte uppfattningen att ett konkursförfarande skulle vara en form av likvidation. Det ligger i likvidationens natur att tillgångarna omvandlas i reda pengar. Den medför i regel försäljning av tillgångarna och likvidering av skulder innan rörelsen upphör. Då den innebär en avveckling, leder den till att ett företags tillgångar delas upp mellan borgenärer och delägare innan företaget upplöses. Å andra sidan kan en konkurs leda till att företaget reorganiseras och dess verksamhet drivs vidare, om den inte gör en likvidation och uppdelning av behållningen nödvändig. Konkurs och likvidation är alltså olika händelseförlopp. Att ett konkursförfarande inleds innebär inte att företaget måste likvideras, särskilt inte enligt tysk rätt, som medger att företagets verksamhet drivs vidare. I detta fall beslutades att företagets verksamhet skulle fortsätta på obestämd tid. Därför kan verkan av beslutet att inleda ett konkursförfarande inte jämföras med verkan av ett beslut att likvidera företaget.

(46) Kommissionen måste tillbakavisa uppfattningen att arrendet av tillgångarna kunde jämföras med ett övertagande. Ett arrendeavtal skiljer sig till sin natur helt från ett köpeavtal. Vid ett arrendeavtal hyr arrendatorn tillgångarna av arrendeupplåtaren. Denne har visserligen kvar sin äganderätt, men arrendatorn förvärvar nyttjanderätt till tillgångarna under en viss tid som motprestation för betalning av arrende eller hyra. Vid ett köpeavtal överförs däremot äganderätten från säljare till köpare mot ersättning. Därmed skiljer sig köpares och arrendatorers rätt principiellt och kan enligt fotnot 10 i riktlinjerna inte på något sätt jämföras.

(47) Vidare gjordes i detta fall alla relevanta transaktioner inom samma grupp, då NEL inte är någon självständig företagsenhet utan är helägt av sitt moderbolag, Erba Lautex GmbH i konkurs. Under dessa omständigheter ”övertogs” tillgångarna inte i riktlinjernas mening. Kommissionen anser därför inte att kriterierna i fotnot 10 i riktlinjerna uppfylls. Den skall därför utifrån riktlinjerna granska, om stöden kan anses ha getts till gruppen som undsättnings- eller omstruktureringsstöd.

b) *Överensstämmelse med kriterierna i riktlinjerna*

(48) När det gäller de åtgärder som även enligt Tysklands uppfattning utgör stöd, skall det vara fråga om undsättningsstöd som uteslutande getts till NEL. Som redan nämnts, anser emellertid kommissionen att den grupp som består av Erba Lautex i konkurs och dess helägda dotterbolag NEL skall anses vara stödmottagare, och att kapitalökningen alltså är ett stöd som skall bedömas enligt riktlinjerna.

(49) För att betraktas som undsättningsstöd enligt riktlinjerna måste åtgärderna bestå av likviditetsstöd i form av lån eller borgen som har lämnats på marknadsmässiga villkor och som måste återbetalas inom högst tolv månader. Om allvarliga sociala svårigheter föreligger, skall de vanligtvis beviljas för en tid av sex månader, så att företagets framtid kan fastställas och en omstrukturerings- eller likvidationsplan utarbetas.

(50) Kapitalökningen var emellertid inte något likviditetsstöd, och den beviljades enligt vad som nu är känt inte heller på marknadsmässiga villkor. Vidare överskreds väsentligt och utan motivering den sexmånadersperiod som vanligen kan medges för undsättningsstöd. Dessutom skall detta föregivna undsättningsstöd enligt företagets uppgifter återbetalas inom en frist av åtta år, varvid återbetalning av ränta inte beaktats. Slutligen finns det starka skäl att betvivla att kapitalökningen över huvud taget kommer att återbetalas.

(51) Därtill kommer att kommissionen kan fastställa om stöd har beviljats först när stödmottagarens framtid kan bedömas. Framtiden för NEL bedömdes dock redan när företaget grundades och innan det föregivna undsättningsstödet gavs, då en omstruktureringsplan utarbetades. Även framtiden för Erba Lautex GmbH i konkurs förblir oklar, då det hittills endast beslutats att företaget skulle fortsätta sin verksamhet genom NEL på obestämd tid.

(52) Enligt Tyskland var undsättningsstödet nödvändigt fram till dess omstruktureringen av NEL inleddes. Enligt kommissionens uppfattning är dock undsättningsstödets syfte enligt riktlinjerna att företagets verksamhet skall kunna drivas vidare till dess att dess fortbestånd har undersökts. Även om man medger ett visst mått av flexibilitet, kan undsättningsstöd inte ges på obegränsad tid. Detta har emellertid gjorts, eftersom omstruktureringen skulle börja med en försäljning av NEL, för vilken ingen tidpunkt har fastställts. Ännu två år efter anbudsinfordran har ingen försäljning skett. Dessutom har tydligen vissa omstruktureringsåtgärder redan verkställts, fastän NEL inte har sålts. Detta kan dock inte garantera de föregivna undsättningsstödens förenlighet, utan snarare innebär det att stöden skulle ha återbetalats i sin helhet, vilket emellertid inte har skett.

(53) Av detta måste kommissionen dra slutsatsen att stöden inte är tillåtna som undsättningsstöd. Dessutom kan kommissionen av följande skäl inte heller godkänna stöden som omstruktureringsstöd.

(54) För det första har Tyskland aldrig lagt fram någon omstruktureringsplan för hela gruppen. Tyskland har nyligen hävdat att bildande av ett dotterbolag, till vilket de lönsamma tillgångarna överförs, skulle kunna betraktas som en form av omstrukturering. Detta skulle emellertid betyda att Erba Lautex GmbH i konkurs i verkligheten strukturerades om. Erba Lautex GmbH i konkurs har emellertid inte någon plan för sin omstrukturering eller likvidering. Den enda plan som lagts fram för kommissionen rör NEL, som ingår i gruppen.

(55) För det andra är det inte realistiskt att vänta sig att gruppen ens delvis kan återställa sin lönsamhet. Tyskland har aldrig förklarat att lönsamheten kunde återställas i Erba Lautex GmbH i konkurs. I rapporten från det första borgenärssammanträdet konstaterades, att bolaget som försatts i konkurs inte kunde återställas. Även om Tyskland anser att lönsamheten i NEL kan återställas, är detta endast möjligt genom en försäljning. Det har emellertid upprepade gånger konstaterats att ingen investerare av allt att döma är beredd att överta den nya rättsinnehavaren. Därför har stödmottagarna inte lämnat något väsentligt bidrag, och inte heller kan något sådant förväntas.

(56) Slutligen måste kommissionen beakta synpunkterna från berörda parter, enligt vilka den fortsatta drift av verksamheten i Erba Lautex GmbH i konkurs som skulle vara möjlig genom inte återkrävt, oförenligt och nytt stöd, skulle snedvrida konkurrensen på den gemensamma marknaden.

c) *Tillämpning av Deggendorfdoktrinen*

(57) När granskningsförfarandet inleddes, ansåg kommissionen det lämpligt att granska återkravet av det stöd som förklarats olagligt genom beslut 2000/129/EG. Enligt EG-domstolens dom av den 15 maj 1997 i mål C-355/95 P, Textilwerke Deggendorf GmbH mot kommissionen och Förbundsrepubliken Tyskland [11] måste kommissionen, när den prövar huruvida ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden, ta hänsyn till alla relevanta faktorer. Till dessa hör, i förekommande fall, de förhållanden som redan har bedömts i ett tidigare beslut, liksom de skyldigheter som enligt detta föregående beslut åläggs en medlemsstat. När nya stöd bedöms, måste kommissionen ta hänsyn till deras kumulerande effekt med hänsyn till snedvridningen av marknaderna och oförenliga stöd som inte återkrävts.

(58) Genom beslut 2000/129/EG förklarades att statligt stöd på 60,844 miljoner euro (119 miljoner mark) till förmån för Erba Lautex GmbH hade beviljats olagligt och inte var förenligt med den gemensamma marknaden. I artikel 2 i nämnda beslut ålades Tyskland att återkräva stödet från mottagaren. Tyskland överklagade inte detta beslut inom besvärstiden, varför det vann laga kraft.

(59) Det bör erinras om att syftet med att återkräva olagligen beviljat stöd som inte är förenligt med den gemensamma marknaden är att avhjälpa den snedvridning av konkurrensen stödet skapar på den gemensamma marknaden.

[11] REG 1997, s. I-2549.

Man kan i detta fall konstatera att inget stöd hittills återkrävts, och att Erba Lautex GmbH i konkurs fortsätter sin verksamhet genom NEL på samma marknad. Därför har snedvridningen av konkurrensen hittills inte avhjälpts. Nya stöd bidrar inte till att förbättra läget, utan ger snarare Erba Lautex GmbH möjlighet att fortsätta sin verksamhet genom NEL. Kommissionen anser därför att de nya stöden har en ofördelaktig kumulerande verkan på konkurrensen.

VII. **SLUTSATSER**

(60) Kommissionen konstaterar att Tyskland olagligt har genomfört dessa stöd i strid med artikel 88.3 i EG-fördraget. Dessutom har de med den gemensamma marknaden oförenliga stöden en ofördelaktig kumulerande verkan.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Tyskland har genomfört till förmån för den grupp som består av Erba Lautex GmbH i konkurs och dess helägda dotterbolag Neue Erba Lautex GmbH till ett belopp av 7,834 miljoner euro (15,324 miljoner tyska mark) är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

1. Tyskland skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att från stödmottagarna återkräva det stöd som avses i artikel 1 och som olagligen redan utbetalats till stödmottagarna.

2. Återkravet skall ske utan dröjsmål och i enlighet med förfarandena i tysk lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa detta beslut. Det stöd som skall återkrävas skall innefatta ränta som löper från den dag stödet stod till stödmottagarnas förfogande till den dag det har återbetalats. Räntan skall beräknas på grundval av den referensränta som används vid beräkning av bidragsekvivalenten inom ramen för regionalstöd.

Artikel 3

Tyskland skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Förbundsrepubliken Tyskland.

Utfärdat i Bryssel den 12 mars 2002.

På kommissionens vägnar

Mario MONTI

Ledamot av kommissionen